

b b lem quia non fuerunt baptizati igitur eis in
 indulgentia communicari non potest. **Re-**
 spondeo ostendendum quod indulgentie sunt de
 thesauro ecclesie collecto ex merito passio-
 nis christi apostolorum et martirum ut sepe pa-
 tur. Illi ergo possunt stipendiari de thesau-
 ro ecclesie qui sunt christi milites. christi autem mi-
 licia proficitur homo in baptismo. quia tunc
 conspeditur morti christi. per quam ipse de oya-
 bolo triumphavit. Iuxta illud ad Romanos
 sexto conspeditur enim sanus cum christo per bap-
 tismum in mortem. ut quomodo surrexit christus
 a mortuis per gloriam patris. Ita et nos
 in militia christi per baptismum thesauro passio-
 nis christi stipendiam non possunt. **Ad**
cc primum ergo argumentum dicendum quod pec-
 catum puerorum in limbo existentium est
 irremissibile nec passio christi tollit. et hoc pro-
 uenit ex eorum indispositione. quia non fue-
 runt de militia christi ut dictum est in respon-
 sione. ad dubium sicut peccatum veniale qua-
 tum est de se non meretur eternam penam.
 sed quod eternaliter punitur in dampnatis hoc
 est ratione adiuncti. quia coniunctum est mor-
 tali peccato. cum quo ipsi dampnati deces-
 serunt. **Ad** secundum dicendum quod pueri
 non baptizati capaces essent meriti passio-
 nis christi si desisterent esse membra a deo per illi-
 us peccatum originale contraxerunt et essent
 effecti membra christi. cuius morte tale pecca-
 tum deletum est. Sed quia carent baptismo
 carent et tali translatione. quia si desisterent
 esse membra a deo. et efficerentur membra christi
 quod illis qui sunt in limbo amplius non po-
 test convenire sicut illis qui sunt adhuc in
 presenti seculo et ergo carent fructu indulgentie
 et merito passionis christi virginis marie et
 aliorum sanctorum. **Ad** tertium dicendum
 quod sicut pueri per aliam peccaverunt ita per ali-
 um ab illo peccato liberari potuissent. si illi
 per quem poterant liberari. fuissent incorpora-
 ti per gratiam personalem vel sacramentalem et

Questio.
 quia neutram habuerunt liberari non potue-
 rant. **Quintum** dubium an papa per
 communicationem indulgentie possit pue-
 ros non circumcisos abluere. **Et** videtur
 primo quod sic quia post aduentum christi circumci-
 sio nichil operatur ad salutem. Unde dicit
 apostolus ad gallatas quinto quod in christo ibe-
 lu neque circumcisio aliquid valet neque prepu-
 cium sed fides que per caritatem operatur igitur
 propter privationem circumcisionis pueri
 non debent privari merito christi et indulgentie.
Secundo sic sancti patres per passionem
 christi fuerunt liberati multo ergo magis per in-
 dulgentiam christi eorum filii debent liberari.
Tercio sic circumcisio non conferbat gra-
 tiam ex opere operatus sed ex opere opera-
 tis quia sicut lex vetus ad nichil perfectum
 deduxit. ut dicitur ad hebreos septimo. sic
 circumcisio que erat sacramentum illius le-
 gis nihil ad perfectum deducere potuit pue-
 ri ergo non habentes usum rationis ex quo
 per fidem propriam. gratiam recipere non po-
 tuerunt per privationem circumcisionis fruc-
 tu passionis christi privari non debent. **Inop-**
 positum est quia nulli potest communicari
 indulgentia nisi sit numeratus in populo dei
 et factus sit membrum christi. **Sed** quod scribitur
 genese. decimo septimo. o ille cuius propitius ca-
 to circumcisus non fuerit peribit de populo
 meo quia pactum meum irritum fecit. **Pue-**
 ris ergo non circumcisis indulgentia non
 potest communicari. **Respondeo** dicendum
 quod in circumcissione conferbatur gratia ex ip-
 sius circumcisionis efficacia sine ex ipsius
 dei patrone et inseparabili concomitancia
 quia deus sic pepigit cum populo illo qui-
 cique reciperet illam circumcissionem gratiam
 reciperet et a peccato originali mundaretur
 ut aliqui dicunt. **Idem** tamen auxilium sa-
 lutiferum circumcisionis contra originale pec-
 cati vulnus. agebat circumcisio in veteri le-
 ge. quod nunc agere baptismus consuevit.